

sunt. immanesq; eius bestias pemetunt. et plurima atq; immania signa que a ppe-
tis et apostolis antiquitus gesta fuerant cō-
summarunt ut dubitari non debeat ipsorū
meritis adhuc stare mundum. Sed illud
valde mirū est cum semp optima queq; ra-
ra sint et difficilia. in illis tamē vtrūq; pa-
riter conuenisse vt et numero immēsi sint
et virtutibus incompatibiles. Sunt enī et
aliq; in suburbanis locis. aliq; p rura. plures
autem et egregij p heremuz disp. et velut
quidam celestis exercitus in pinctu positus
atq; in tabernaculis degens ad obedientiā
preceptorū regi semp intentus. armis ora-
tionum pugnās. et scuto fidei ab inimico
insidiante. ptectus regnū sibi celeste pqui-
runt. Sunt ergo ornatī moribus. quieti: le-
nes. trāquilli: et charitatis vinculis velut
quadam germanitate cōstricti. Ad emula-
tionem vero virtutū certamen ingēs exer-
cent et agones. Studet enim vnusquisq;
clementior altero benignior. hic humilior
ille patientior inueniri. Si quis autē sapiē-
tior ceteris fuerit hic ita cōmunis erga oēs
et mediocris existit ut fm mādatū dñi oīm
minim⁹ et omnium seru⁹ esse videat. Quia
ergo dei munere donatus mihi est. et vide-
re eos: et interesse puerfatōi eorū. et de sin-
gulis iam nunc que ad memoriā dominus
reduxerit enarrare tēptabo. ut hi qui nō vi-
derunt eos in corpe: opera eorū discentes
vitamq; eorū pfectam lectōis indicio colli-
gentes ad emulatōnem sancti opis inuitē-
tur. et pfecte sapientie palmam requirant.

Explicit plogus.

Incipit narratio de
sancto Iohāne egi-
ptio heremita.

Primū igitur
tanq; vere fundamentum
nostri opis ad exemplū
bonoz oīm sumam⁹ egipti
um Iohannē q; de etiā so-
lus satis supq; sufficiat religiosus et deo de-
uotas mentes ad virtutū culmē erigere: et
ad pfectōis vestigia pcurare. **U**nc enim
vidimus in thebaydis partib; in heremo q;
adiacet ciuitati Lyto in rupe qdā mōtis ar-
dui cōmanentē. Ascensus ad eū difficilis.
adit⁹ monasterij ei⁹ obstructus et clausus
ita ut a quadragelimo etatis sue anno vsq;
ad nonagesimū quem tūc gerebat cū eū vi-
dimus monasterij eius null⁹ intrauerit.
Aduentantib; ho p fenestrā se videndum
pbebat: et inde eis vel vrbū dei ad edificati-
onē. vel si qua fuissent psolatōnis responsa
reddebat. Mulierū tamē illuc nulla nec ad
pspectum quidē eius accessit. s; et viri ra-
ro et certis quibusq; tyibus. Cellam sane
hospitale extrinsecus fieri pmisit in q; ad-
uentates e longinq; regionib; paululū re-
qescerent. ipse ho intrinsecus sol⁹ soli deo
vacās. nō dieb; nō noctib; colloquijs di-
et orōe cessabat. diuinū illud et qd sup om-
nem mentē est tota mētis puritate pfectās
Quanto enim se ab hūanis curis et colloq;
is seqstrabat. tāto illi vicinior et ppinq;
deus erat. In tāta deniq; mētis sue sinceri-
tate pfeceat vt nō solū eoz que erāt scien-
tiam cōseqretur a dño. vcrū et eorū q; futu-
ra erant pscientiā mereret. Euidēter nāq;
ei dñs pphetie grāz ptulit. ita ut nō tantū
ciuib; et puincialib; suis si forte pcūcta-
rentur futura pdiceret. s; et impatori The-
odosio vel quos belli exitus habiturus esset
vel quib; modis victoriā capet de tyrannū
s; et q; irruptōes passurus ess; gētū bar-
baraz sepe pdixerit. **Q**uodā etiā tpe cū
gens ethiopū romanū militē circa cirenen

que prima est ex ethiopiae partibus thebaydis
ciuitas incurfaret et strages plurimas nostram
dedisset: p̄damque durisset venienti ad sero-
mano duci et metuēti p̄fligere cū eis eo quod
erigu? ei erat militum numerus? et hostilis con-
tra se innumera multitudo. **J**obānes statu-
tum designās diē: p̄ge inquit securus. die enim
quod dixi et hostes p̄sternes et spolia capies. **P̄-**
damque reuocabis. **Q**uod cū fuisset impletus
etiā apud augustū quod carus acceptusque futu-
rus esset p̄dixit. **H**ec apud illū p̄p̄tē grā
habebat. ut magis illorum qui p̄cunctabā-
t̄ suis meritis ascriberet. **D**icebat enim nō
p̄ se hoc sed p̄ illis quod audiūt a dño p̄nūciari
Aliud quod p̄ eū mirū valde dñs oñ
dit. **T**ribunus quidā ad agendū militē p̄gens
venit ad eū et obsecrare eū cepit ut p̄mitte-
ret etiā iugē suū venire ad se. multa nāque
eā dicebat p̄tulisse p̄cula ob hoc t̄m ut faci-
em ei? videret. **T**ūc ille negat sibi vnquam mo-
ris fuisse vidēdi mulieres. et p̄cipue ex quod in il-
lius rupis se monasterio p̄clusisset. **T**ribu-
nus p̄sistit obsecrādo et p̄firmādo. quod nisi
videret eū esset sine dubio ī multa tristitia
p̄tura. **C**ūque iterū ac sepius eadē p̄caret:
et causam mortis eū sue iugis p̄firmaret
futurū. atque inde interitū vñ salutē spera-
uerat accepturā. tūc fidem et importunita-
tē ei? aspiciēs senior. vade inquit videbit me
iunx tua hac nocte: nō t̄m veniet huc. sed in
domo sua atque in lecto suo manebit. **P**ost
hoc v̄ba abscedit vir. ambiguitatē respon-
si in pectore suo v̄sans. **C**ūque hoc etiā iu-
gi nūctasset fili mō nihilominus etiā muli-
er sermōnis incerto fatigabat. sed vbi somni-
t̄pus aduenit adest hō dei p̄ visum: et adli-
stus mulieri. fides inquit tua magna est o-
mulier. et ideo vni desiderio tuo satisface-
re. te t̄m moneo nō ut faciē corpalem seruo-
rū desideres dei. sed ut gesta et actus p̄ spi-
ritū p̄tepleris. **S**pūs enim est quod viuificat. nā-
caro nō. p̄dest quod cōt̄. **E**go autē nō quod si iustus
aut p̄beta ut putas. sed p̄ fide vestra inter-
cessi. p̄ vobis apud deū et cōcessit tibi oim
morborū quos in corpe tuo pateris sanita-
tem. **E**ris ergo ex hoc sana. et tu et vir tu? et be-
nedicet dom? v̄ra. **S**ed et vos mēores esto-
te bñficij a deo vobis collati et timete dñz

semper. nec amplius quod stipēdijs v̄ris debetur
aliquid requiratis. **S**ufficiat ergo tibi hō quod vides
me in somnis: et amplius nō requiras. **E**uigi-
lans autē mulier indicauit viro suo quod videret
rat: queque audierat. sed et habitū viri et vul-
tū atque oīa signa eius exposuit. **S**uper quod am-
miratus vir ei? regressus ad hōiem dei grā-
as refert. et accepta ab eo bñdictōne p̄rexit
in pace. **E** Alio quodam t̄pe p̄posuit quod
dam militū venit ad eū. cui? vxor gūida ab
eo relicta est in domo sua. **A**t illa ip̄a die quod
ille ad bñm Johannē venerat p̄tū edēs pi-
clitabat. **T**ūc sc̄tus hō dei. si scires inquit
donū dei: et quod tibi hodie natus est fili? grā-
ageres dño. **S**ed scito m̄tem pueri p̄clitā-
tem: aderit t̄m dñs. et inuenies eā sanā. **F**e-
stina ergo et redi in domū tuā et inuenies pue-
rū septē diez. et vocabis nomē ei? iohannē
Hic nutritiā ī domo tua absque vlla p̄tami-
natōe gentili septē annis. quod pactis trade-
eū monachis erudiendū sancti? et celestibus di-
sciplinis. **V**ultis p̄terea ad se veniētibus si-
ue p̄uicialibus siue p̄egrinis cū res p̄poscisc-
sent occulta cordis eoz indicabat. et si quid
forte peccati ab eis in occulto fuisset admis-
sum secreti? corripies arguebat. et ad emē-
datōem ac penitentiā. p̄uocabat **A**lii quod
fluminis siue abundantia aquarū siue penuria
futura esset p̄dicebat. sed et si forte ex offēsa
hōim plaga aliqua et correptio a dño immi-
neret sibi p̄monebat. et si quod cause esset. p̄ quod
introducere famem aut castigatio designa-
bat. **S**anitates quod et curas corporū ita d̄po-
scētibus p̄ferebat ut oēm ex hō iactantiā fuge-
ret. **N**ō enim p̄mittebat ad se incōmodantes
deferri. sed bñdicēs oleū dabat ex quod p̄uncti
sani fierent a quacunque infirmitate tenerēt
Senatoris cuiusdā aliqui vxor excecata
est. hoc dēp̄cabat virū suū ut eā p̄duceret
ad hōiem dei. **C**ui cū t̄nderet vir lu? . nō ei
esse moris videndi mulierē. rogat ut indi-
caret ei t̄m mō imbecillitatis sue cām. et dēp̄-
caret ut orōem faceret. p̄ se. **C**ūque legatōez
p̄tulisset vir ei? ad eū orās et bñdicēs oleū
mittit ad illā. **E**x quod p̄ tridū p̄tingēs oculo-
s suos visum recepit: et deo grās egit
Sed et multa sunt ei? gesta: quod narrare sat-
longū est. **C**ū omissis his interiz quod auditu

comperimus. ad ea quae oculis nostris sperimus
 propius veniamus. **S** Septem fuimus
 simul fratres comitantes qui ad eum venimus. Cum
 ergo salutassimus eum omnique nos leticia suscepisset.
 et unumquemque nostrum gratifice allocutus
 retur. rogatus a nobis ordinem sicut benedictionem
 dare. **H**oc enim moris est apud aegyptios
 monachos ut ubi aduenerint fratres fratrum
 per ordinem sibi inuicem sederent. Interrogabat
 si quis in nobis esset clericus. Et ut oes ne
 gauimus respicientes ad singulos intellexit
 se inter nos quendam qui huius erat ordinis.
 sed latere cupiebat. **E**rat enim dyaconus et
 propter unum solum qui ei fidus erat. etiam ipsi
 iherosolimitani comites ignorabant. **U**surus enim
 ac tantos viros humilitatis gratia celare voluit
 gradus sui honorem. ut inferior habere se
 digne his quibus se longe inferior esse merito
 indicabat. **S**anctus ergo Iohannes ut eum vidit
 equidem cum esset adolescentior ceteris digito
 ostendens eum. hic inquit dyaconus es. **E**t cum
 adhuc negaret apprehendens eum manu sua
 exosculatus est et dicit. **N**oli fili negare
 gratiam dei ne incurras pro bono malum. pro
 humilitate mendacium. **C**auendum namque est omnimodo
 mendacium siue pro malo siue etiam pro bono.
 proferri videatur. quia omne mendacium non est
 ex deo. sed sicut saluator dicit a malo est. **A**t
 ille his auditis quieuit. blandam namque ei
 correptionem equanimiter tulit. **E**t cum orationibus
 domino obtulissimus. post finem unus ex fratri-
 bus nostris terciario typico. id est febre grauissime
 vexabatur. et rogabat diem dei ut ab eo cura
 res. **Q**ui ait ad eum. **R**em tibi necessaria
 cupis abijcere. ut enim corpora nitro vel alijs
 humore limam mentis abluunt a sordibus. ita anime
 a languoribus alijsque humore castigantibus pu-
 rificantur. **E**t postquam de his nobis multa per
 doctrinam mysticam disseruit. benedicens tamen oleum
 dedit ei. **Q**uo puncto eger omnino continuo ha-
 bundantiam fellis euomuit. et sanissimum red-
 ditus pedibus suis ad diuersorium rediit.

S Post haec iuberet officia erga nos hu-
 manitatis atque hospitalitatis expleri et cor-
 poris curam gerere. **I**pe vero sui negligens no-
 stri sollicitus erat. **J**am enim continuo usum et
 iungi consuetudine. nec recipere cibum nisi in
 sperum poterat et hunc exiguum. **E**rat autem

attenuati et aridi corporis pro abstinentia. capil-
 li eius et barba quasi ex languore nimio rara et
 tenuis. utpote quem nullus sufficiens cibum nu-
 triret. nec letior aliquis humor infunderet.
Obsuabat enim tunc cum iam nonagenari-
 am ut supradiximus ageret etate. ut nullum ut
 paucis utar vobis pro igne patrum sumerem cibum.
Igitur post haec hospitalitatis officia egres-
 sos ad se sedere nos iubet. et tunc demum quidem
 unde vel cur aduenerimus inquit. cum iam nos
 letos et omni cum gaudio tanquam notos prop-
 ter os suscepisset. **C**umque respondissemus quod de
 iherosolymis ad eum utilitatis et profectus anie-
 nte causa venissemus. ut ea quae olim ad audi-
 tum nostrum fama pertulerat. ipsi nunc oculis no-
 stris cerneremus. quoniam quidem tenaciter so-
 lent inherere memoriae ea quae oculus viderit
 quamque auris audierit. **T**unc beatus Ioha-
 nes vultu placidissimo et quasi subridens ex-
 habundantiam leticie sermone respondit ad nos. **M**ir-
 ror inquit admodum dulcissimi pueri laborem
 vos tanti itineris suscepisse. cum nihil ad haec
 dignum in nobis videre possitis. **H**omines enim
 sumus humiles et exigui. nihil habentes in nobis
 quod vel expectari debeat vel mirari. **E**t tamen etiam
 am si esset aliquid in nobis secundum opinionem vestram
 nunquam tale quale legitis in prophetis dei et apo-
 stolis. **Q**ui utique obsequium in omnibus dei ecclesie
 suis recitatur ut exempla vite hominum non de
 longinquis et peregrinis locis querantur. sed
 domi unusquisque et apud se habeat quod de-
 beat imitari. **C**um plurimum mirorum intentio-
 rum vestri laboris ac studij quod profectus anime vestre
 causa tantas superare regiones tantosque labor-
 res adire voluistis. cum nos eorumque pigritia
 desidiaque restringat. ut nec cellulas nostras
 progredi audeamus. **V**eritatem quam putatis
 esse in nobis aliquid ex quo proficere debeatis.
 hoc primum nobis indicandum est. ut hoc ipsum
 quod venistis ad nos et tantum laborem videndi
 nos suscepistis ne iactantiam alicuius habeatis
 profectum ut non tam proficere ad animi virtutes
 quam proferre se et iactare unusquisque vestrum ve-
 lit pro eo quod viderit eos qui apud alios ex au-
 ditu solo cogniti videantur. **H** Graue
 est iactantie vitium et periculosum nimis. et quod
 de ipso etiam profectus fastigio deicit animas.
 et ideo hoc vos primo omnium cauere volo.

Est autē species mali huius duplex quidem. Nonnullus enim accidit in ipsis statim in initio querionis sue cum parū aliqd vel abstinētie impenderit vel pecunie in paupes erogauerint. et cum de eis ita sentire debeant quasi quod impediret abiecerint. ita agunt et ita sentiunt quasi eminentiores sint illis quibus aliquid largiti sunt. Alia vero est iactantiae species. cum quis ad summā virtutē pueniēs nō totū dō sed suis laboribus ac studiis deputat. et dū ab hominibus gratia dicitur eā quā a deo ē. propter quod filii mei fugiamus omni genere iactantiae viciū. ne forte incurramus eū lapsus quem dyabolus incurrit. Tūc propterea cordi nō et cogitationibus precipua adhibenda est diligentia. Obstant enim nāq; est ne quā cupiditas. ne qua voluptas praua. ne quod desiderium vanū et quod nō est firmū deū radices in corde nō defigat. Et huiusmodi enim radicibus continuo pululāt vage et inutiles cogitationes. et intantus moleste sunt ut nec orationibus nobis cessent. nec in prospectu dei persistentibus nobis. et precibus pro salute nra offerentibus erubescant. sed rapiunt a nobis captiuā mentē. et cum corpore stare videamur in orōe sensu et cogitatione euagamur et ducimur per diuersa. Si quis ergo est qui se putat renūciasse mūdo et operibus dyaboli. nō sufficit in eo renūciasse ut possessiones et pedia ceteraque seculi negocia reliquerit. nisi etiā propriis viciis renūciauerit. et inutiles ac vanas abiecerit voluptates. Hec enim sunt de quibus aplos dicit. Desideria vana et nocua quae mergunt homines in interitū. Hoc est ergo de renūciasse dyabolo et operibus eius. Dyabolus enim per aliqui vicij occasione et prauae voluptatis adiuturē in cor nostrū. quia vicia ex parte illius sunt sicut virtutes ex deo sunt. Si ergo sint vicia in corde nō cum venerit princeps eorum dyabolus quasi proprio auctori dant locū et introducunt eū velut ad possessionē suā. Et in de est quod nūq; huiusmodi corda pacē habere possunt. nunq; quietem sed semper turbant. semper terrenē. et nūc vana leticia nūc inutili tristitia deprimunt. Habent enim intra se habitatorē pessimū. cui introeundi ad se locū per passiones suas et vicia fecerūt. **I** Ecōtra vero mens quae renūciauit mūdo. b

est quae abscidit et amputauit a se omne viciū et nullū introeunti ad se dyabolo reliquit aditū iracundiā cohibet. furore reprimat. mēdaciū fugit. execrat inuidiā. et nō solū nō detrabere. sed ne malū quod sentire aut suspicari de primo suo patre. quae fratris gaudia sua dicit. et tristitia eius suā tristitia deputat. Que hec ergo et horū vitia obstat mē spiritui sancto aperit in se locū. Qui cum ingressus fuerit et illuminauerit eā spiritus ibi ita gaudia. semper leticia. spiritus charitas. patientia. longanimitas. bonitas. et omnes quae sunt fructus spiritus oriuntur. Et b erat quod dicebat dñs in euāgelio. Non potest arbor bona malos fructus facere. neque arbor mala bonos fructus facere. Ex fructibus enim probatur arbor et agnoscitur. **S**unt autē nonnulli qui vident seculo renūciasse et curā nō adhibent ad mundiciā cordis. neque ut vicia et passiones relectent ex aīa sua. moresque opponant. sed b tūc studēt ut videant aliquos sanctorū patrū. et audiant ab eis aliqua verba que narrantes alijs gloriari se ab illo vel illo didicisse. Et sicubi forte vel audiēdo vel legēdo parū aliqd scie acq̄sierint. continuo doctores fieri volūt et docere nō ea quae egerint sed quae audierint et viderint despiciētes ceteros. Affectat ipsi sacerdotium atque immergere se conantur ad clericatū nesciētes quod minoris p̄demnatōis est. si quis ipse virtutibus polleat. et alios tūc docere nō audeat. quod si ipse passionibus et viciis premitur: et alios de virtutibus doceat. **S**ic ergo filio li mei neque fugiendū omnimodis dicimus clericatū vel sacerdotiū. neque rursus omnimodis expetendū. sed dāda opera est ut vicia quae a nobis depellantur. et virtutes animi p̄grāntur. dei autē iudicio relinquendū ē quem velit. et si velit assumere sibi ad ministeriū vel ad sacerdotiū. Nō enim qui seipsum ingerit sed quē dñs assumpserit ille probatus est. **R** Monachi autē illud opus est precipuum ut orationem purā offerat deo nihil habens in consciētia reprehensibile. si cut dixit dominus in euāgelio. Cum steteritis ad orationem remittite fratribus vestris si quid habetis contra eos ex cordibus vestris. Nisi enim remiseritis fratribus vestris. nec vobis remittet pater vester celestis. **S**i autē

Folium

remiseritis fratribus vestris. et vobis remittet pater vester qui in celis est. Si ergo mundi ut supradiximus corde asiterim? an deum et liberi ab omnibus vicibus et passionibus que supradiximus. poterim? in quantum possibile est etiam deum videre. et orantes oculos cordis nostri in ipso dirigere et videre invisibile mentem non corpore. intellectu scientie. non carnis aspectu. Nemo enim se putet posse ipsam sic est divinam substantiam contueri. ita ut specie sibi aliqua aut imaginem fingat in corde corporis alicuius imaginis similem. Nulla forma in deo cogitatur. nulla circumscriptio sive sensus et mens que sentire quidem possit. et restringere mentis affectus. non tamen apprehendi aut describi aut enarrari valent. Et ideo oportet cum omni reverentia et metu accedere ad eum: et ita in eum librare mentis intuitum ut omne quodque sit splendoris. claritatis. fulgoris. maiestatis. mentem humana conspiciere super omnia esse eum sentiat spiritus. et sic sicut diximus si pura mente fuerit. nec ullis prave voluptatis sordibus occupata. et ideo in hoc maxime oportet operam dare eos qui renunciant seculo et deum sequi videntur sic scriptum est. Glorificate et agnoscite quoniam ego sum deus. Si ergo agnoveritis deum in quantum homini agnoscere possibile est. tunc deum etiam reliqua que sunt scientiam capiet et misteria dei agnoscat. et quanto purior in eo fuerit mens tanto plura ei revelat deus et ostendit ei secreta sua. Amicus enim iam efficitur dei. sic illi quibus in evangelio dicebat salvator. Non dico vos suos sed amicos. et omne quicquid petierit ab eo tanquam ab amico caro prestat ei deus. Ipse quoque virtutes angelice et cuncta misteria divina tanquam amicum dei diligunt eum. et obsequuntur eius precibus. Et hic est que a charitate dei que est in christo ihesu. neque mors neque vita. neque angeli neque principatus neque potestates neque alia creatura. Et ideo charissimi quoniam de hoc elegistis ut deo placeatis. et ad charitatem eius perveniatis date operam alieni effici ab omni iactantia. ab omni vicio animi. ab omnibus deliciis corporalibus. **D**elicias autem corporales non solum illas putatis quibus homines seculi fruuntur. sed abstinenti deliciae credende sunt quicquid per cupiditatem sumperit etiam si vile illud sit. et quod in vili esse abstinenti

tibus solet. Aqua denique ipsa vel panis si est cupiditate sumatur. id est non ut necessitati corporis sed ut animi desiderio satisfiat. Hoc etiam abstinet in deliciarum vicium ducit. Oportet enim in omnibus consuescere. etiam vicio carere. Ideo denique dominus docere volens etiam desiderijs et voluptatibus suis resistere dicebat. Intrate per angustam portam. quia lata est et spatiosa via que ducit ad mortem. angusta autem et ardua via est que ducit ad vitam. Lata est ergo via anime cum quicunque desiderio suo satisfecerit. angusta vero est cum voluptatibus suis repugnat. **M**ultum tamen predest ad hoc obtinenda secreti oratio habitatio et conversatio solitaria. quia interdum per occasionem adventantium fratrum et eorum ac redeuntium frequentiam abstinentie et parsimonie frena laxantur. et per huiusmodi occasionem veniunt paulatim in consuetudinem et usum deliciarum. et sic interdum etiam perfecti iam viri capiuntur. Ideo denique et David dicebat. Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine. expectabam eum qui saluum me faceret a pusillo aere et tempestate. **P**ostquam autem multa nobis sanctus Johannes de iactantie vicio alijque consuevit uti dixerit ad ultimum dixit. Retexam autem vobis quid etiam nuper cuidam ex fratribus nostris acciderit. ut cautiores vos precedentia exempla constituat. Erat quidam apud nos monachus in hac vicina heremo permanens. cui habitaculum spelunca erat. vir summe abstinentie. quotidianum victum labore manuum querens. in omnibus die noctibus persistens. cum etiam animi virtutibus florens. Sed hinc letis successibus elatus perfidere quasi in profectibus suis cepit. et non deo totum. sed sibi bimetipsum quod profecerat deputare. **H**anc autem eius intuens animi presumptam temptator continuo accedit. et laqueos parat. **Q**uadam namque die ad vesperas fingit speciem decores mulieris oberrantis per heremum que velut fessa per nimium laborem accedens ad ostium spelunce monachi se lassabundam similis ac fatigatam intus semetipsam proiecit atque aduoluta genibus viri ut miseretur exorat. **H**or enim me infelicem inquit in heremo latitantem comprehendit. iube me requiescere in angulo cellule tue ne forte

efficiat nocturnis bestijs preda. **A**t ille primo miseratōis obtentu recepit eā intra speluncā. requirens que ei causa errandi per heremū fuerit. Illa causam fingit satis accurate. et interim venena blandimentoꝝ atque illecebre virus per omnē textū narratōis interferit. nunc se miserandā. nunc etiā de fensione dignā ostendēs. elegātia et suauitate sermonis inclināt animū hoīs. et in affectu sui illecebroso amore deflectit. **H**ic iam inter blandiora colloq̄a iocus risusque miscenē. manus etiā. perax ad mentū barbāque quasi venerādi specie. prendit. tum vero palpare ceruicē mollius. collūque lenigare. **Q**uid multa. **A**d vltimū captiuū ducit militem xp̄i. Continuo enī per turbati intra semetip̄m: et libidinis fluctibus estuare cepit. nequaquam laborū peritorū. nequaquam per fessionis ac propositi sui memor. **P**acificus cum cordis sui concupiscētia. et intra archana cogitationū suarū sedus cū falsa cupiditate componit. **I**nclinat stultus latera sua et efficiē sicut equus et mulus quibus nō est intellectus. **A**tque ubi obscenos iam conabatur inire complexus. illa vultatū teterrimūz dire vocis emittens. vmbra ut erat tenuis per manus amplectētis elabit. ipsum quoque dedecorosis motibus inanes auras secrantem sedissima cū irrisione deseruit. **T**ūc propterea multitudo demonū in aere ad hoc ipsum spectaculū cōgregata clamore ingenti cū caclynno exprobratōis eleuato. o inquit monachē qui te usque ad celū extollebas quomodo dimersus es usque in infernum. **D**isce quare qui se exaltat humiliabit. **T**ūc ille velut amens effectus: et deceptōis sue pudorē nō ferens. grauius a semetip̄o decipitur quam fuerat a demonibus deceptus. **C**ui enim debuisset reparare semetip̄m et renouare certamē. ac satisfactōe sui lacrimis et humilitatis fructibus prioris elatōnis culpam delere hoc non faciēs sed desperās. semetip̄m sicut ap̄ls dixit tradidit omni impudicicie et iniquitati. regressus est enim ad vitam secularē preda demonūz factus. **R**efugit namque cōspectus omnīū sanctorū ne quis posset eum salutaribus monitis deprecipicio renouare. **S**i enim reddere semet

ip̄m priorī vite et abstinentie voluisset. recupasset sine dubio et locum et gratiam.

N Denique audite quid et de alio viro gestum sit. similiter quidē temptato. sed non simili exitu temptationis effuso

Fuit quidam vir in hac prima ciuitate vitā turpissimā per omne facinus ducēs ita ut opinatissimus in flagitijs haberetur **H**ic aliqui dei miseratōe cōpūctus ad penitentiam cōuertit. et intra sepulchrū se quōdam concludens priorū scelerū pollutōnes lacrimarū fontibus diluebat. diebus ac noctibus in faciē prostratus. et nec alleuare quidem ausus oculos ad celū neque vocē emitte re et nomē dei nominare. sed in solis gemitibus et fletibus perdurabat. et tanquam viuēs se pulsus de inferno iam quōdammodo mugitum cordis gemitumque reddebat. **C**umque in his posito eo septimana vna trāisset: noctu veniunt ad eum demones in sepulchro clamantes et dicentes. **Q**uid est quod agis o impurissime et flagitiosissime. postea que omni spurcicia omni que impuritate satiatus es. nunc vis castus et religiosus. pcedere. et postea que cōsenuisti in sceleribus. nec iam sufficiunt vires ad facinora delenda. nūc christianus videri vis et pudicus et penitens. quali vero alius tibi iam vllus possit dari locus satiato in malis. nisi ille qui tibi nobiscū debet. **U**nus ex nobis es. alius iam esse non poteris. **R**edi ergo magis. redi ad nos. et quod superest tibi tempus in profuenda voluptate non perdas. preparamus abundantēs delicias. preparamus scorta nobilissima. et cuncta alia que florem tibi possint reparare gratissime iuuentutis. **Q**uid temetip̄m vanis et inanibus conficis cruciatibus. quid temetip̄sum ante tempus supplicij tradis. **Q**uid enim aliud eris passurus in inferno nisi hoc quod tibi ipsi concitas. **S**i te pena delectat expecta paululū et inuenies paratā. nunc interit fructu muneribus nostris. que dulcia semper et grata duxisti. **H**ec et vniuersi plura exprobrantibus eis ille iacebat immobilis. nec auditū quidem suū conuertens ad eos nec vllum penitus sermonē respondens. **C**umque illi sepius et eadem repeterent et alia duriora. nec ille omnino moueret. in furore plapsi

demones. ubi viderunt verba cōtemni verberibus eū aggressi sunt. multisq; supplicij cruciatū seminecē reliquerunt. **N**ec tamen in tot tantisq; cruciatib; moveri saltem potuit a loco in quo oratōnis causa iacuerat. **P**ostera die quidā suozū requirentes eum humanitatis dūtaxat gratia inueniunt penis incredibilibus effectū. et causam p̄cunctantes cū didicissent rogabāt ut cure gratia reportari se ad domū p̄piaz pateretur. **A**bnegat. et in eodem permanet loco. **T**unc vero et sequenti nocte repetentes demones grauiorib; eum verberibus cruciabant. **S**ed nec sic quidem moueri voluit a loco. meli; esse dicens mortem subire: q̄ ultra demonibus obedire. **N**ihilomin; tercia nocte multitudo cōuenit demonum et absq; vlla miseratōne irruentes in eum: omnibus penis cruciatibusq; conficiunt. **C**unq; iam corpus defecisset in supplicij extremis tamē spiritus obsistebat impetrio demonū. **Q**uod ubi impij p̄viderunt: exclamantes voce magna. vicisti inquit vicisti. et mox velut virtute quadam celi; fugati precipites abscedunt. nec ultra ei q̄c q̄ sue artis aut sceleris intendunt. **I**pe vero intantū virtutibus animi p̄fecit. et ita ornatus moribus effectus est. ac totius diuine gratie gloria repletus. ut omnis hęc regio quasi celo eum lapsūm videret. et vnū esse ex numero crederet angelozū. offis p̄ne simul atq; vno ore dicentes. hęc est multitudo dextre excelsi. **Q**uanti exemplo eius qui iam semetip̄os desperauerant rursus per penitentiam ad sp̄m salutis regressi sunt. et emendatōnem sui quam prius desperauerant p̄sumperunt quanti ammiratōne eius de ip̄o iam inferno peccatozū retracti sunt. et ad virtutis indolem reparati. **I**llo nanc; tanta immutatōne cōuerso omnibus omnia visa sunt possibilis. **N**on soluz autem emendatio mozū florebat in eo et assumptio virtutū. verū et gratia dei plima ei collata est. **S**igna enim et p̄digia q̄ ab eo facta sunt quātū apud dñm habere meritū testabantur. **S**ic humilitas et cōuersio bonozū omnū materiam p̄bet. elatio vero et desperatio interitus et mortis est causa.

Q Ad effugiendū vero piculi lapsū. et conquirendā dei gratiā atq; ipsius diuinitatis euidentiorē noticiam capiēda; plurimū p̄dest secretior cōuersatio et heremi interioris habitatio. **Q**uod vos nō taz verbis q̄ rebus ip̄is et exemplis meli; docere puto. **F**uit quidam monachus qui in heremo hacque p̄ ceteris interior est habitabat. **H**ic cum plures annos in abstinentia p̄durasset. et p̄uctus tpe p̄pe iam ad senilem venisset etatem. omni virtutuz flore adornatus. ac totius p̄tinentie magnitudine sublimatus. **Q**ui cum in oratōnibus et hymnis sedule deo deseruiret. tanq; merito militi suo dñs remuneratōnes parat. ut pote q̄ in corpe adhuc positus instar angelozum in corpe vite officijs fungeretur. dignū iudicans annonā celestē p̄bere ei in deserto. qui celestem regē puigilib; p̄stolabatur excubijs ut digne frueret celestib; alimonijs. **V**olens ergo deus etiaz in v̄ seculo remunerare eius fidele p̄positū ad p̄uidentie sue sollicitudinē quotidiani victus eius reuocat curā. **U**t enim cibi v̄sum p̄poscisset nature necessitas ingrediēs speluncam suam inuentebat mense panē suppositum. mire suauitatis mireq; candoris. **E**x quo reffectus et gratias diuine p̄uidētie referens rursus ad hymnos et oratōes conuertebatur. **A**d quem multe etiā reuelationes. multeq; de futuris rebus a deo p̄monitōes fiebant. **I**n his ergo talibus ac tātis p̄fectibus positus. quia gloriari quasi d̄meritis suis cepit. et celestis beneficij munus vite sue meritū duxit. continuo subintrat eum p̄ua quedā desidia animi. tā parua quaz nec posset aduertere. **P**ost hęc creuit maior negligentia. ita ut tardior iam fieret ad hymnos. s; et ad oratōem pigri; surgeret. **P**salmi quoq; ip̄i non ea qua prius vigilantia ab ip̄o canerent. sed ubi parum quid exhibitū fuiss; soliti ministerij anima eius quasi nimio labore fatigata requiescere festinabat. q̄ sensus eius reprobus effectus. de sublimioribus ad inferiora corruerat. et cogitatōes sue p̄ diuersa eū p̄cipicia rapiēbant. **E**rat em̄ iam in corde eius claustrina quedā et turpis ac nefanda cogita;

tio cōsuetudo tamē prior velut si decursus
 aque etiam cessante remigio adhuc priore
 impetu nauigiū ferat. ita et vetus institutio
 ad cōsuetā hominē officia trahēbat. ob quā
 causam et adhuc stare in suo statu videba-
 tur. **H**ic ergo cū post orōnes abū solitū re-
 quisiisset ad vesperā ingressus locuz in quo
 refecti consueuerat inuenit solitū panem mē-
 se suppositum. ex quo refectus nihil eoruz
 que in corde suo refabānt emendatōe cur-
 rauit. neq; immutatōis sue damna p̄sensit
 sed spernendo minima paulatim se casuruz
 non intellexit. **I**nterea cum graui iam libi
 diuis incendio stimulare. et inflāmatuz
 turpi concupiscentia rapere. rursus ad se-
 culum illa interim die cohibuit se. et solita
 hymnoz et oratōnum mīsteria ex more p̄-
 soluit. atq; ingressus ut cibum sumeret pa-
 nem quidem inuenit mense suppositū. sed
 aliquantulū sordidiorē. **A**mmiratus est et
 tristis effectus. intellexit enim qd ip̄m re-
 spiceret hoc genus mōstri. tamē cibo sum-
 pto refectus est. **P**ost in diem terciuz re-
 plicatis v̄geri stimulis cepit. occupauerāt
 enim cogitatōes eius quasi iam p̄ntis et se-
 cum posite. secūq; accūbentis imago muli-
 eris. quaz et complecti sibi videbatur. et ad
 turpes vsus habere substratā. **P**rocessit ta-
 men ei sequenti die ad solita p̄allēdi et orā-
 di officia. sed stabat vagus oculis et mente
 captiuus. cūq; solito ingressus ad vesperaz
 requireret cibū panem quidem inuenit su-
 per mensam. sed sordidissimum ac aridissi-
 mum. et quasi muribus vel canibus vn-
 diq; corosum. **T**ūc ille ut hoc vidit inge-
 muit. lacrimas fudit. sed non ita ex corde
 nec ita vberes que possent flāmā tantā ig-
 nis extingere. **V**erūtamen sumit cibū. h-
 neq; qualem cōsueuerat neq; quantū sole-
 bat. **C**ū interim cogitatōnes tanq; cohors
 barbarica eum vndiq; circūvallant. et omni
 ex parte in eum tela iaculant. ac vinctuz ca-
 ptiuumq; eū ad seculū trahunt. **E**urgens
 ergo cepit iter agere noctu p̄heremū et ten-
 dere ad ciuitatē. **S**ed vbi dies facta est ci-
 uitas quidem adhuc lōge aberat. **I**pse ve-
 ro cum rapidissimo estu torqueretur et sati-

garetur in heremo. vndiq; versus. confide-
 rare oculis cepit et requirere sicubi esset in
 vicino monasteriū. **E**t cum resperisset fra-
 trum quorundā cellulā. tendebat illuc ut a
 pud eos requiesceret. **Q**uem vbi adesse sen-
 sere serui dei. continuo p̄currūt in obuiā. et
 velut angelū dei excipientes adorāt. pedes
 lauant. ad orōnem inuitant. mensam ponūt
 atq; omnia s̄m diuinū mādātū p̄plet cha-
 ritatis officia. **V**erum vbi refectus est et
 paululū requieuit ex more quasi ab erudi-
 tissimo patre ceperūt verbū edificatōis ex-
 petere ac monita salutis inquirere. **I**nter-
 rogauere quoq; eum quomodo quis dyab-
 oli laqueos possit effugere. aut siquādo tur-
 pes inuenerit animo cogitatōes. quō depel-
 li p̄nt et abijci. **T**ū ille ut p̄pulsus est mo-
 nita fratribus dare. et salutis eos viā docere
 ac de insidijs demonū quas seruis dei in-
 tendūt facere p̄monē. illos quidē plane et
 sufficiēter docuit. sibi vero ip̄i stimulos cō-
 punctōis infixit. et in semetip̄m regressus
 ait. **Q**uoniō ego alios moneo et ip̄e decipi-
 or. aut quō alios cor rigo q̄ meip̄m nō emē-
 do. **A**ge ergo miser. facito ip̄e prior que fa-
 cere alios doces. **C**unq; huiusmodi incre-
 patōibus p̄teretur aduersus semetip̄m et
 intellexisset se miserabiliter supplantatum
 valedicens fratribus. continuo se cursu ra-
 pidissimo in heremum dedit. et ad spelun-
 cam de qua discesserat redijt. p̄osternens
 se domino in oratōne dicens. **N**isi domi-
 nus adiuuisset me paulominus habitasset
 in inferno anima mea. **E**t iterum paulo-
 minus fui in omni malo. et paulominus cō-
 summauerunt me in terra. **I**n hoc vero cō-
 pletum est quod ait scriptura. **F**rater fra-
 trem adiuuās exaltabit sicut ciuitas muni-
 ta et fortis. **P**ost hec ergo p̄mansit omni vi-
 ta sua in luctu et lacrimis. videns diuini-
 tus sibi concessum celestis mense benefici-
 um p̄didisse. cepit enim in labore rursus
 et sudore vultus sui manducare panem su-
 um. **C**onclisit autē se intra speluncam. at-
 q; in cilicio et cinere iacens. tamdiu lugen-
 s̄nsq; p̄mansit in oratōibus. donec assi-
 stens ei angelus domini diceret ad eum.

Folium

Suscepit dñs penitentiã tuam. et repropiciatus est tibi. sed caue ne ultra elatus decipiaris. Venient ad te autẽ fratres quos tu ipse docuisti deferẽtes tibi bñdictões quas suscipere ne recuses. et sumens cū eis cibũ age gratias deo tuo. **H**ec autẽ locutus sum vobis filioli mei ut sciretis quanta sit in humilitate firmitas. et in elatione ruina q̃maxima. Ideo deniq; et saluator n̄r primam beatitudinem de humilitate docuit dicens. **B**eati paupes spiritu quoniã iporũ est regnũ celorum. simul huiusmodi exemplo discentes: ut cautiores sitis ne a demonibus in cogitationũ subtilitate seducamini. p̄pterea enĩ et forma huiusmodi inter monachos obseruat. ut si quis ad eos veniat siue vir ille seu mulier sit. siue senex siue iuuenis. siue ignotus siue notus ante omnia et oratio fiat: et nomen domini inuocetur. quia si fuerit aliqua transformatio demõis continuo oratione facta diffugiet. Si v̄o in cogitatione vestra suggererint ip̄i demones aliquid vnde laudari debeatis et extolli. n̄ acquiescatis eis. sed tunc magis vosmetipsos humiliare in cõspectu domini et pro nihilo ducite. cū vobis illi aliquid d̄ sectanda laude suggererint. Veniq; etiã me frequenter demones noctib; seduxerũt. et neq; orare me neq; req̄lescere pmiserunt. fantasmã quãdam p̄ noctem totã sensibus meis et cogitationib; suggerentes. **H**anc v̄o velut quadam illusionem p̄sternebant ante me dicẽtes. Indulge nobis abba. quia laborẽ tibi incussimus tota nocte. Ego respondi ad eos. **D**iscedite a me omnes qui opamini iniquitatẽ. et nõ tẽptetẽ seruũ domini. **E**t vos ergo filioli quietẽ silentiumq; diligite et scientie operaz date atq; exercete vosmetipsos ut frequenti collatione mentẽ vestraz purã exhibeatis deo. ne orationes v̄re impediãtur apud deũ. Quãuis etenim illi bonum opus agant. et sit in illis probabilis conscientia qui inter seculares positi exercentur in operibus bonis. et occupant semetipsos actibus religiosis et sanctis. vel hospitalitatem sectando vel charitatis ministris obsequendo. vel misericordias ac visitationes aliaq; huiusmodi opera explendo

in quibus alijs quidem boni semp aliquid conferant. semetipsos tamen castos seruẽt. Sunt ergo et isti probabiles et valde probabiles qui in bonis actibus placet deo. et sũt operarij inconfusibiles mandatorum dei. sed tamẽ hec omnia terrenos habent actus et erga materias corruptibiles geruntur. **Q**ui vero in exercitio mētis desudat. et spiritalis intra semetip̄m excolit sensus. longe illis superior iudicandus est. **L**ocus nãq; intra semetip̄m preparat vbi spiritus sanctus habitet. et obliuionẽ quodãmodo capiens terrenorũ sollicitudinẽ gerit de celestibus et eternis. **C**onstituit enim semetipsum semp ante cõspectũ dei. et omnes p̄sentũ rerũ sollicitudines post tergum iacitens solo diuini desiderij calore constringitur. et ideo in laudibus dei posset et hymnis et psalmis die ac nocte nõ poterit fatiari. **H**ec et multa alia his similia beatus **J**ohannes per tridũ p̄tinuo loquens ad nos animas nostras refecit et innotauit. **U**t autem cepimus velle ab eo p̄ficisci dat̄ nobis benedictionibus. p̄gite inquit in pace o filioli. hoc tamẽ scire vos volo qd̄ hodierna die victorie religiosi principis **T**heodosij alexandrie nunciate sunt de **E**ugenio tyranõ. **N**ecessẽ est autẽ et ipsum **T**heodosium non multo post p̄pria morte vitam finire. **C**umq; profecti ab eo fuissetis. hec ita gestã esse ad fidẽ comperim; vt ipse p̄dixerat. **P**ost dies autẽ paucos insecuti sunt nos quidam fratres annũciantes nobis qd̄ ipse sanctus **J**ohannes in pace quieuerit. **O**bitus autem ipsius talis quidem fuerat. **P**er tridũ inquit nullũ ad se introire pmisit. et positus genibus in oratione reddidit spiritũ. atq; ita p̄xit ad dominũ. cui ẽ honor: gloria: laus et imperiũ in secula seculorum **A**men.

Explicit vita beati Johannis egyptij.

Vita et gesta sancti Horabbatis. cui diuinitus collata est litterarũ scientia.

P.